

БІБЛІОТЕКА ФАКУЛЬТЕТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І МИСТЕЦТВА

Освіта і бібліотека – історично нерозривні галузі суспільного буття. Закон України «Про вищу освіту» визначає, що бібліотека навчального закладу є учасником навчально-виховного й наукового процесів університету.

Книгозбірня педагогічного факультету – структурний підрозділ бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка створена в листопаді 1987 р. та розміщена в корпусі педагогічного факультету. Структуру її становить читальний зал педагогічного факультету та абонемент мистецької літератури. Абонемент мистецької літератури створений у вересні 2003 р. З часу заснування бібліотечних підрозділів пройдено довгий і нелегкий шлях від пустого приміщення зі стелажми до сучасної факультетської бібліотеки з її теперішнім оформленням, чималим фондом та сформованими традиціями. Змінювалися часи, погляди, системи, незмінним залишалося тільки завдання бібліотеки: якнайширше інформувати, знайомити своїх читачів з літературою, навчальними підручниками, періодикою, долучати студентів до книги, прищеплювати інтерес до читання, формувати бібліотечно-бібліографічні, книгознавчі вміння та навички, бажання вчитися. З невеличкої книгозбірні читальний зал педагогічного факультету сьогодні перетворився на один з кращих підрозділів бібліотеки КІНУ імені Івана Огієнка.

Важливою складовою навчального процесу є книжковий фонд читального залу педагогічного факультету та абонементу мистецької літератури, який відповідає запитам користувачів. Бібліотечний ресурс читального залу педагогічного факультету складає 27679 примірників літератури з різних галузей знань та періодики. За роки існування підрозділів створені алфавітний та систематичний каталоги фондів, тематичні картотеки журнальних статей, картотеки наукових праць викладачів педагогічного

факультету, краєзнавчі картотеки – «Знані освітяни Хмельниччини», «Художники та музиканти Хмельниччини».

Бібліотека має великий досвід у галузі традиційного пошуку, але й набуває досвіду отримання необхідних даних із зовнішніх джерел. Візитною карткою підрозділу є електронний каталог, створений на базі бібліотечної програми «УФД. Бібліотека», що дало можливість автоматизувати основні виробничі процеси. База даних «Читач» включає необхідні відомості про користувачів. На всіх пунктах видачі книг читачі обслуговуються за єдиним читацьким квитком, форма якого встановлена керівництвом бібліотеки: фото, прізвище, номер, термін дії, штрих-код. Обслуговування читачів – автоматизоване, книговидача здійснюється за допомогою електронної бібліотечної програми «УФД. Бібліотека». Впровадження комп'ютерних технологій дозволило скоротити час на пошук книг, обслуговування користувачів. Електронний каталог допомагає швидко знайти потрібну книгу та сформувати тематичний список літератури. Електронний каталог (ЕК) бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка являє собою систематизовану базу даних бібліографічних записів на всі види документів бібліотечного фонду (паперові, електронні), яка надана в розпорядження читачів, доступна цілодобово через Інтернет на сайті бібліотеки університету (<http://library.kpnu.edu.ua/ufd/>) та оновлюється у реальному часі.

Головним завданням підрозділів бібліотеки педагогічного факультету є обслуговування користувачів і допомога в організації навчально-виховного процесу. Користувачами бібліотеки є студенти, викладачі, магістранти, аспіранти, працівники університету та вчителі і вихователі дошкільних закладів міста. Бібліотека із задоволенням відкриває двері для всіх бажаючих, бо в цьому колектив вбачає її призначення. Такий підхід до роботи створює імідж відкритої установи і сприяє рекламі її послуг.

Обслуговування користувачів проводиться в читальному залі та на абонементі. У читальному залі відвідувачі мають можливість користуватися

періодичними виданнями, довідковою літературою, літературою підвищеного попиту. Фонд читального залу укомплектований науковими працями професорсько-викладацького складу факультету. Ці праці користуються великою популярністю серед студентів. Особливо актуальні на даний час такі: Лабунець В. М. «Інноваційні технології інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музики: теорія та методика» (монографія, 2014); Бахмат Н. В. «Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища» (монографія, 2016); Каньоса Н. Г. «Теорія та методика співпраці дитячих навчальних закладів з родинами» (навч.-метод. посіб., 2015); Гордійчук М. С. «Етнографія дитинства» (навч.-метод. посіб., 2018); Бабюк Т. Й., Довгань О. С. «Методика навчання освітньої галузі «Природознавство» (навч.-метод. посіб., 2017); Гудима Н. В. «Практикум з основ риторики в початковій школі» (навч.-метод. посіб., 2018); Демчик К. І. «Художнє виховання старших дошкільників засобами живопису: формування ціннісного ставлення» (монографія, 2017) та ін.

Ефективність роботи бібліотеки, її роль у житті університету залежить від авторитету бібліотекарів, їхнього вміння налагодити співпрацю зі студентами, викладачами, науковцями. Підрозділи бібліотеки педагогічного факультету працюють у тісній співпраці з деканатом, кафедрами, комендантом факультету. Співпрацю вузівської науки і бібліотеки підсилюють Дні інформації та Дні кафедр, що проводяться з метою ознайомлення студентів та науково-педагогічного складу педагогічного факультету з новими виданнями, підручниками та посібниками. Бібліотекарі педагогічного факультету прагнуть, щоб книгозбірня була доступною, комфортною і демократичною, бібліотекою нового типу.

Важливим напрямком роботи є посилення інформаційного ресурсу книгозбірні педагогічного факультету. Він реалізується, насамперед, шляхом закупівлі книг університетом. Навчальна та наукова література комплектується за письмовими замовленнями кафедр педагогічного

факультету, які намагаються своєчасно інформувати бібліотеку про введення нових дисциплін та надавати рекомендації щодо придбання літератури. Багато літератури дає акція «Подаруй бібліотеці книгу». Серед меценатів бібліотеки – декан педагогічного факультету, професор Лабунець В. М. Його приклад наслідують викладачі факультету – Бахмат Н. В., Гнатенко О. С., Гордійчук М. С., Бабюк Т. Й., Гудима Н. В., Демчик К. І., Каньоса Н. Г., Печенюк М. А., Урсу Н. О. та ін. Так, у 2018 р. фонд читального залу педагогічного факультету отримав 179 примірників подарованих видань, які опрацьовані та доступні для користувачів бібліотеки.

Культурно-просвітницька діяльність читального залу педагогічного факультету є складовою для виховної роботи ВНЗ. Тут впроваджено різні форми просвітницької роботи – книжкові виставки, віртуальні виставки, бібліографічні огляди, інформаційні години, бесіди, літературні та музичні вечори, зустрічі з відомими людьми, презентації тощо. Масові заходи проводяться в співпраці з кафедрами факультету та деканатом. Організацію заходів здійснюють завідувачі читального залу педагогічного факультету Сологуб Т. В. і абонементу мистецької літератури Скоропад Н. Я. з допомогою бібліотекаря 1-ї категорії Сивак Н. Й.

Традиційні книжкові виставки оформляються сьогодні в книгозбірні з використанням різних атрибутів. Вони привертають до себе увагу змістом та естетичним оформленням, різноманітністю тематики, а саме: «О рідне слово, хто без тебе я...», «Казкова країна добра і краси», «Дитяча книжка – духовна цінність нації», «До знань шукаємо дорогу», «Моя країна – Україна», «Безсмертний Кобзар» тощо. Постійно діють і поповнюються новою літературою книжкові виставки «Нові надходження літератури» та «Науковий доробок викладачів педагогічного факультету».

19-20 квітня 2018 р. на базі кафедри теорії та методик початкової освіти педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка проведено II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності Початкова освіта Для науково-

педагогічних працівників вищих навчальних закладів України, учасників олімпіади, науковців та студентства К-ПНУ імені Івана Огієнка, працівниками книгозбірні читального залу педагогічного факультету була організована розгорнута виставка науково-методичних видань «Науковий доробок викладачів педагогічного факультету». Виставка складалася з дев'яти розділів, а саме:

- I. Іван Огієнко – перший ректор К-ПДУУ;
- II. Історія К-ПНУ імені Івана Огієнка;
- III. Педагогічний факультет К-ПНУ імені Івана Огієнка;
- IV. Збірники наукових праць;
- V. Кафедра педагогіки та управління навчальним закладом;
- VI. Кафедра теорії та методик дошкільної освіти;
- VII. Кафедра теорії та методик початкової освіти;
- VIII. Кафедра музичного мистецтва;
- IX. Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації творів мистецтва.

Всі бажаючі мали можливість ознайомитися: з науковими виданнями про фундатора, організатора та першого ректора нашого університету; історією заснування та становлення славетного вищого навчального закладу Поділля; науковими здобутками викладачів п'яти кафедр педагогічного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Всього було представлено 178 видань.

Захопити людину читанням – завдання непросте. Масова робота – один із шляхів досягнення цієї мети бібліотекою. Останнім часом форми масової роботи в бібліотеках зазнали значних інновацій. Крім традиційних методів, з'являються нові, завдяки яким у читачів формується сприймання бібліотеки, як життєво необхідної для навчання, дозвілля і розвитку. Завдяки актуальному змісту, творчому підходу та нетрадиційним назвам книгозбірні здатні привертати до себе увагу користувачів.

Тому, запорукою успіху читального залу педагогічного факультету є постійний пошук нових, ефективних форм і методів рекомендації книги. Масові заходи спрямовані на глибоке і різностороннє розкриття тієї чи іншої теми для певної категорії користувачів, об'єднаних спільними читацькими інтересами, віковими, психологічними особливостями тощо.

Так з нагоди Міжнародного дня рідної мови працівники книгозбірні радо вітали гостей в літературній кав'ярні «Яке прекрасне рідне слово! Воно не світ, а всі світи...». Всі присутні мали можливість не лише зігрітися запашною кавою, а й відпочити душею. Літературну кав'ярню супроводжували пісенні композиції про рідну мову, Україну та українські символи. Традиційно також була презентована тематична виставка «О рідне слово, хто без тебе я?...». Студенти ознайомилися із навчальними посібниками з історії української літературної мови, культури мовлення, методики викладання в ДНЗ та початковій школі, словниками-довідниками, які знаходяться у фонді читального залу педагогічного факультету.

28 лютого 2018 р. на педагогічному факультеті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка відбулася презентація монографії доктора педагогічних наук, доцента, професора кафедри теорії та методик початкової освіти, голови науково-методичної ради педагогічного факультету, заступника декана з наукової роботи та інформатизації освітнього процесу Бахмат Наталії Валеріївни «Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища». Науковці університету, викладачі, співробітники та студенти педагогічного факультету мали можливість також переглянути віртуальну виставку «Наукові здобутки Бахмат Наталії Валеріївни», яка була підготовлена бібліотекарями книгозбірні та розміщена на сайті бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Таке поєднання традиційних форм роботи з інноваційними дало очікуваний результат – захід пройшов у творчій, діловій і науковій атмосфері.

5 червня 2018 р. у читальному залі педагогічного факультету відбулася презентація монографії кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії та методик дошкільної освіти Демчик Катерини Іванівни «Художнє виховання старших дошкільників засобами живопису: формування ціннісного ставлення». До цього заходу бібліотекарі читального залу крім персональної виставки підготували дві віртуальні виставки «Науковий доробок Демчик Катерини Іванівни» та «Книги в дарунок бібліотеці Демчик Катериною Іванівною у 2018 році».

Читальний зал педагогічного факультету йде шляхом якісних змін в системі інформаційно-бібліотечного обслуговування користувачів, впровадження нових технологій. Головна мета змін – відповідати вимогам і запитам користувачів, сучасному рівню освіти. Сьогодні задовольнити зростаючі запити студентів та науковців можливо лише на базі нових інформаційних технологій, тому бібліотечний підрозділ активно веде роботу з їх впровадження.

Факультетські підрозділи бібліотеки надають допомогу у навчальній та виховній роботі. Працівники бібліотеки допомагають підбирати літературу для проведення практичних занять, написання курсових, дипломних та магістерських робіт. На допомогу студентам створені і постійно поповнюються новими матеріалами тематичні теки: «Про освіту», «Народознавство», «Мужай, прекрасна наша мова», «Родинне виховання», «Про Сухомлинського», «М. Д. Леонтович – музикант, педагог», «Митці Кам'янецьчини» та інші.

Щорічно зі студентами 1-го курсу проводяться бібліотечно-бібліографічні уроки, покликані надати інформацію про бібліотеку, правила користування нею, основи бібліографічних знань.

На постійну основу поставлено видання інформаційного бюлетеня про нові надходження літератури, який можна бачити на дошці оголошень на першому поверсі факультету. Це сприяє кращій поінформованості студентів та викладачів про літературні новинки, якими поповнюється фонд.

Розпочато видання біобібліографічних покажчиків до ювілейних дат викладачів факультету: «Павліна Степанівна Каньоса – науковець, педагог, людина», «На життєвих перехрестях. Ткачук Галина Петрівна – людина, педагог, учений», «Зиновій Петрович Яропуд», «Борис Романович Ліпман». Бібліотекарі педагогічного факультету Сивак Н. Й., Сологуб Т. В., Скоропад Н. Я. – укладачі цих покажчиків.

Колектив читального залу педагогічного факультету, не забуваючи минулого, зберігаючи кращі традиції крокує в ногу з часом: нарощує обсяги робіт з освоєння електронних технологій та надання користувачам електронних послуг. Упровадження інноваційних технологій, створення комфортних умов для користувачів дало змогу підняти престиж читального залу педагогічного факультету в університеті. За наполегливу працю відповідно до Положення про підсумки роботи підрозділів бібліотеки К-ПНУ імені Івана Огієнка колектив читального залу педагогічного факультету неодноразово займав провідні місця, відзначався керівництвом університету Подяками та Грамотами.

Книгозбірня постійно розвивається, впроваджує нові інформаційні технології, орієнтовані на надання швидкого доступу до якісної інформації, подальше підвищення комфортності в обслуговуванні користувачів. Орієнтиром у роботі є принцип «Бібліотека – для користувача», і користувач має право сподіватися на комплекс різноманітних послуг.